

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 maja 2019 r.,
w sprawie **D. M.** oskarżonego z art. 231 § 1 i 2 k.k.,
skarg obrońców oskarżonego,
na wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt XVII Ka [...],
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 30 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K [...],
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

1. oddała skargi;

2. obciąża oskarżonego D. M. opłatą od skargi.

UZASADNIENIE

D. M. został oskarżony o popełnienie sześciu przestępstw z art. 231 § 1 i 2 k.k.

Sąd Rejonowy w G., wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2018 r. uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i oskarżyciela posiłkowego, Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 21 listopada 2018 r., uchylił zaskarżony wyrok Sądu I instancji i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Obrońcy oskarżonego D. M. złożyli skargi na to rozstrzygnięcie.

Adw. Ł. P. zarzucił:

1. „naruszenie dyspozycji art. 437 § 2 k.p.k. w związku z art. 454 § 1 k.p.k., w ten sposób, iż Sąd Okręgowy w P. w całości uchylił wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 30 kwietnia 2018 r. wydany w sprawie o sygn. akt. III K [...] i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania pomimo dostrzeżonej przez Sąd Okręgowy w P. potrzeby częściowego uzupełnienia postępowania dowodowego, co do obowiązku ponownego przesłuchania oskarżonego, jak i pozostałych świadków, a więc przeprowadzenia kontroli instancyjnej w sposób niepełny,
2. naruszenie dyspozycji art. 437 § 2 k.p.k. w ten sposób, iż Sąd Okręgowy w P. uchylając wyrok Sądu Rejonowego w G. i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania, w swoich pisemnych rozważaniach zamieszczonych w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 listopada 2018 r. nie wskazał na potrzebę przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości”.

Adw. G. P. zarzucił:

1. „obrazę artykułu 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku na innej podstawie niż wskazana w art. 437 §2 zd. 2 k.p.k., tj. w oparciu o art. 440 k.p.k., co nie stanowi przesłanki do wydania wyroku kasatoryjnego,
2. obrazę art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bez powołania się na podstawę prawną z art. 439 § 1 k.p.k. ani z art. 454 k.p.k., jak również na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, podczas gdy z uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynika, że jedyną przyczyną uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania była konieczność ponownej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co nie stanowi przesłanki do wydania wyroku kasatoryjnego,
3. obrazę zakazu *reformationis in peius*, tj. art. 434 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. (odnośnie art. 454 § 1 k.p.k.) poprzez orzeczenie na niekorzyść oskarżonego poza granicami zaskarżenia, co w konsekwencji doprowadziło do uchylenia wyroku uniewinniającego co do oskarżonego zamiast do utrzymania go w mocy”.

Stawiając powyższe zarzuty, obaj obrońcy wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego W. G. wniósł o oddalenie skargi jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargi obrońców D. M. nie są zasadne, gdyż skarżący nie wykazali, aby wydanie, na etapie postępowania odwoławczego, orzeczenia kasatoryjnego naruszyło art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. Przepis ten zawiera przesłanki uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Z powiązania treści tego przepisu z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wynika, że Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku, o którym mowa w art. 454 k.p.k., pomimo braku podstaw do skazania albo orzeczenia kary dożywotniego pozbawienia wolności lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego na nowo (por. *uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960*). Te uregulowania wskazują więc jednoznacznie, że aby Sąd Najwyższy mógł ustosunkować się do podniesionych w skardze zarzutów, uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego jednoznacznie, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Treść uzasadnienia Sądu Okręgowego w P., bezsprzecznie dowodzi, jakimi powodami kierował się w omawianym aspekcie Sąd odwoławczy. Zdaniem tego Sądu dokonana przez Sąd I instancji ocena materiału dowodowego była powierzchowna i niedokładna, przez co Sąd I instancji nie wyjaśnił istotnych dla odpowiedzialności oskarżonego okoliczności, co w konsekwencji doprowadziło

do ustalenia nieprawidłowego stanu faktycznego, a przede wszystkim niewłaściwej oceny zakresu obowiązków oskarżonego i w związku z tym naruszeń norm prawnych, również w zakresie badania zamiaru oskarżonemu co do przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w celu pokrzywdzenia dłużników i wierzycieli, ale także w odniesieniu do oceny tego zachowania nie tylko poprzez pryzmat przepisów egzekucyjnych ale przede wszystkim przepisów o funkcjonariuszu publicznym. Sąd Okręgowy wskazał również, że błędnie Sąd Rejonowy przyjął, że oskarżony jako komornik nie podlega odpowiedzialności karnej z art. 231 k.k.

Tak więc trafnym jest wniosek, iż w układzie procesowym jaki wystąpił w przedmiotowej sprawie, Sąd Okręgowy nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż kasatoryjne, bowiem na przeszkodzie temu stał zakaz wynikający z art. 454 § 1 k.p.k., na który to przepis powołał się Sąd odwoławczy w swoim wyroku.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.